

DIENOS INFORMACIJA

Mitnchenas Penktadienis, 1946.X.11 d. /III metai/ Nr. 237/274/

Iš Taikos Kongreso

Taryžius. Trečiadienį Taikos Kongreso plenumas pradėjo galutinai balsuoti Italijos taikos sutarties projekte. Visi klausimai, susiję su Italijos-Francūzijos sienos pakeitimu, buvo priimti per vieną valandą. Rusijos delegato reikalavimas neįtraukti Italijos-Austrijos susitarimo dėl Tirclo į taikos sutartį buvo 14 balsų prieš 4 atmestas. Molotovas pasakė labai taikinę kalbą. Ši karta jis paprašė Triesto klausimo dar kartą perduoti užsienių reikalų ministrų tarybai persvarstyti ir Italijos taikos sutartį įrašyti klauzulę, draudžiančią fašistinę veiklą. Pagaliau buvo priimta Jugoslavijos-Italijos siena, kuria anksčiau buvo prancūzai pasiūlę. Triesto klausimo balsavimas užtruko 2,5 val. Jis taip pat buvo 15 balsų prieš 6 priimtas. Rusija ir kitos slavų valstybės balsavo prieš Italijos taikos sutarties nuostatų balsavimą bus tęsiamas naktį ir turi būti baigtas iki ketvirtadienio ryto. Kaip žinoma, ketvirtadienį turi būti pradėtos svarstyti kitos taikos sutartys. Italijos taikos sutarties projektas baigtas svarstyti ketvirtadienio ryto 3,15 val. Toliau numatytas svarstyti Rumunijos taikos sutarties projektas.

Molotovs buvo pareikalavęs Italijos taikos sutarties projekte įrašyti klauzulę, kad sutarčiai įsigaliojus britai ir amerikiečiai per 30 dienų atitrauks savo kariuomenę iš Triesto srities. Šis sovietų reikalavimas atmestas.

Tito ekskomunikuotas

Vatikanas miestas /UP/. Vienas Vatikanas kompetetingas bažnytinės teisės autoritetas pareiškė, kad Tito yra vertas ekskomunikacijos, nes teisiamas arkivyskape Stopinace dėl Vatikanas sutikimo. Tas pat asmuo pareiškė, kad Tito ekskomunikavimas įvykęs „automatiškai“, nes jis suėmęs bažnytinę teisę. Pagal baž-

nytinę teisę kunigai, ypač vyskupai, negali būti jokio civilinio teismo teisiami, kol Vatikanas neduoda savo sutikimo.

JAV sausumos kariuomenė ir aviacija amnokama arktiniam karui

Vašingtonas /INS/. JAV Karo aviacijos viršininkas gen. Spaatz spalio 6 d. pareiškė, kad lėktuvas „Fecusan Dreamboat“ be sustojimo atskridimas iš Honolulu į Faira įrodė, jog viso pasaulio pramonės kraštus, kurie ateityje gali tapti galingi atominų bombų gamintojai, JAV gali pasiekti visur su atominėmis bombomis. Šis skridimas, sako gen. Spaatz, įrodė, tokie skraidančiųjų tvirtovių galin-gums, nes jos gali pakelti iki 10 tonų bombų, gali skristi per šiaurės ašigali ir apmėtyti bombomis kiekvieną taikinį, esantį į šiaurę nuo 40 laipsnių. Visi pramonės kraštai, kurie ateityje galėtų dalyvauti atominiam kare, randasi į šiaurę nuo 40 - paralelės. Lėktuvas „Fecusan Dreamboat“ skridimas parodė, kad JAV gali būti užnultos iš visos Europos valstybių ir šiaurės Azijos. Vienas JAV karo aviacijos karininkas, turėdamas galvoje gen. Spaatz pareiškimą, sako, kad „Fecusan Dreamboat“ skridimas yra pamatas aeronautikos ateičiai. Pirmą kartą yra įrodyta, kad arktikoje avionavigacija yra galima. Pirmą kartą istorijoje sunkusis keturmoteris bombonešis perskrido saulės dėmes, šiaurės pašvaistę ir audras.

Atominiai spinduliai padidino dirvos derlingumą

Tokie /INS/. Japonų mokslininkai pareiškė, kad radijo aktyvūs spinduliai, kurie sklinda iš atominės bombos, daro dirvą derlingesnę. Mokslininkai iš pradžių baiminosi, kad atominiai spinduliai, numetus atominės bombas ant Hirošimos ir Nagasakio, sunaikins dirvos derlingumą. Tuo reikalu daromi bandymai lytų universiteto laboratorijose.

Pasirodė, kad atominiai spinduliai didina dirvos našumą. Pirošinos pavyzdys puikiai parodo, tu spindulių veikimo. Šiandien, praėjus daugiau kaip metams nuo atominės bombos sprogdimo Hirošimeje, vešliai auga pomidorai, agurkai ir žolė. Profesorius Hiloši Eihorai, pasaulinio masto rentgeno spindulių tyrinėtojai, pasisėkė rentgeno spinduliais vienu mėnesiu ankščiau išauginti kviečius. Jo nuomone, panaudojant rentgeno spindulius paprastas kviečių rūšims, jų derlius žymiai padidėja.

Kiti japonų mokslininkai, atomo tyrinėtojai, daro bandymus, kaip spinduliuojamas veikia į daržovių sėklų ir šilko kirminų auginimą. Dr. Hišima, kuris karą metu bandė elektrinių bangų ginklus, dabar savo bandymus pritaiko daržovių auginimui.

Švedų-rusų prekybos sutartis

Stockholmas. Švedų prekybos ministras paskelbė prekybos sutarties tekstą su Rusija. Dėl jos sudarymo JAV savo laiku buvo iškelusi protestą. Pagal šią sutartį Švedija Rusijai teiks plieną ir kitus gaminius, o už tai iš Rusijos gaus industrinių žaliavų ir dirbtines trašas. Sutartis sudaryta penkeriems metams. Be to, Švedija Sovietams suteiks 1 milijardą kronų kredito jėginių ir kitų pramonės įmonių mašinoms pirkti.

Prievarta išvežtieji nebus verčiami grįžti namo

Londonas. Mc Neil Britų žemės ūkyje Rumose paaiškino, kad britų vyriausybė prievarta nevers išvietintų asmenų grįžti namo, jeigu jie nebus nusikaltę.

Trumpos žinios

- Paryžius. Gen. de Gaulle pradėjo smarkiai pulti naująjį Prancūzijos konstitucijos projektą. Jis kviečia tautą atmesti ir šį projektą. Jo nuomone, jei šis konstitucijos projektas būtų priimtas, Prancūzijoje išsigalėtų chaosas, o po to diktatūra. Prancūzijos min. pirm. Renault siūlo tautai konstitucijos projektą priimti.

- Berlynas. Trečiadienį Sej. Kontr. lėšų Taryba apsverstė 10 milijonų prašymų, kuriuos pateikė Nürnbergo teismo teisistai, kad nusikaltėliai. Likusieji prašymai bus baigti svarstyti ketvirtadienį.

- Londonas. JAV iš Jugoslavijos reikalauja 150.000 dolerių atlyginti nuostoliams, kurie susidarė jugoslavams pašovus du amerikiečių lėktuvus. Ši suma išmokėta.

- Vašingtonas. JAV Graikijai suteikė 25 mil. dolerių kredito atliokamoms karinėms modžiagoms pirkti.

- Atėnai. Graikijos kairieji griežtai protestuoja prieš Graikijos vyriausybės pastangas gauti ginklų iš Anglijos ir apginkluoti vietinius gyventojus tase srityse, kuriose daugiausia pasireiškia neramumų iš kairiųjų pusės.

- Vašingtonas. JAV įteikė notą Rusijai. Šios notos turinys dar nėra žinomas, bet spėjama, kad JAV vyriausybė išdėstė savo nusistatymą Dardanelių klausimu. Spėjama, kad JAV nepritaria Rusijos reikalavimams ir siūlo tarptautinę konferenciją Dardanelių klausimui apsverstyti.

- Londonas. D. Britanijos vyriausybė pasiuntė notą Turkijos vyriausybei. Manoma, kad D. Britanija išdėstė savo pozicijas Dardanelių klausimui.

- Londonas. Cripps pareiškė, kad D. Britanijos premieri dar ilgai truksis darbininkų.

- Londonas. Pranešama, kad spalio 23 d. į Angliją atvyks apie 1000 tremtinių latvių, lietuvių ir estų moterų, kurios dirbs Anglijos ligoninėse.

- Viena Austrijos vyriausybė oficialiai pareikalavo išduoti Tanono ir Schiracha.

- Frankfurtas. Firmoje spalio mėn. savaitę į tėvų grįžo 13.000 lenkų, t.y. 3 kartus daugiau negu paskutinę rugsėjo mėn. savaitę.

- Hambrugas. Belgų okupuota Vokietijos zona netrukus busianti išplėsta iki Voserio upės.

- Praga. Čekijos prez. Benešas pareiškė, kad lieva žydų valstybė Palestinoje būtų tinkamiausias žydu problemos surendimas.

Iš Čekijos jau ištremta 3 mil. vokiečių.

- Atėnai. Kairiųjų bandos Makedonijoje toberuolius miestus ir kaimus.

- Nankinas. Komunistai atmetė Kinijos vyriausybės pasiūlytas pailaubas. Kovos vyksta toliau.

- Dietrichas ir kolėjimo būdamas, rašo knyga „Su Hitleriu į praeitį“.